

Як оскаржити висновок моніторингу ДАСУ

Оскарження висновку за результатами моніторингу ДАСУ має свої особливості. Нижченаведена стаття насамперед буде корисною для посадових / службових / уповноважених осіб та юрисконсультів, які мають намір оскаржити висновок про результати моніторингу процедури закупівлі без звернення за адвокатськими послугами. У статті описаний загальний алгоритм, який допоможе позивачам дотриматись процесуальних вимог оскарження висновку про результати моніторингу процедури закупівлі.

Порядок оскарження висновку про результати моніторингу процедури закупівлі регулюється Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — [Закон](#)) та Кодексом адміністративного судочинства України (далі — КАСУ).

Закон наділяє [лише замовника правом](#) на оскарження висновку моніторингу. Замовник бере участь у справі через свого керівника, члена виконавчого органу, іншу особу, уповноважену діяти від її (його) імені відповідно до закону, статуту, положення, трудового договору (контракту) (самопредставництво юридичної особи, суб'єкта владних повноважень), або через представника. Представником у суді може бути адвокат. У справах незначної складності представником може бути фізична особа, яка має адміністративну процесуальну дієздатність. Поняття справ незначної складності визначене у пункті 20 частини 1 статті 4 КАСУ.

Закон та КАСУ містять значну кількість норм, що регулюють порядок оскарження висновку моніторингу, однак загальний алгоритм дій замовника можна звести до викладеного нижче.

Алгоритм дій щодо оскарження висновку моніторингу

Крок 1. Визначитись зі строками оскарження висновку моніторингу.

Строк подання скарги на висновок моніторингу визначається частиною 10 статті 8 Закону, а саме: замовник має право оскаржити висновок до суду **протягом 10 робочих днів** з дня його оприлюднення. Швидко орієнтуватись у закупівельних строках під час проведення відкритих торгів вам допоможе [шпаргалка](#), підготовлена фахівцями порталу «Радник».

Початок відрахування строку починається за загальними правилами, які визначені статтею 253 Цивільного кодексу України, з наступного дня після оприлюднення висновку моніторингу.

Робочі дні, про які йдеться у статті 8 Закону, стосуються саме робочих днів суду, а

не робочих днів замовника. Таким чином, якщо у замовника встановлено 4-денний робочий тиждень, для визначення строку подання позовної заяви слід рахувати, що робочі дні тривають з понеділка по п'ятницю, а вихідні — субота та неділя.

Також деяких замовників може вводити в оману строк оскарження, який зазначається в електронній системі закупівель, зокрема на сайті Prozorro, оскільки в розділі «Кінцевий строк оскарження» зазначається строк, **до** якого необхідно оскаржити висновок моніторингу. Наприклад, якщо у системі зазначено «Кінцевий строк оскарження: 15.12.2024», то останній день подання скарги — 14.12.2024.

Крок 2. Визначитись із підсудністю справи.

Справи щодо оскарження висновку про результати моніторингу процедури закупівлі підсудні лише адміністративним судам.

А от визначатись із територіальною підсудністю складніше, оскільки у замовника є певний вибір.

Відповідно до частини 1 статті 25 КАСУ адміністративні справи з приводу оскарження індивідуальних актів, а також дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які прийняті (вчинені, допущені) стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань), вирішуються за вибором позивача адміністративним судом за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання (перебування, знаходження) цієї особи-позивача або адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача, крім випадків, визначених цим Кодексом.

Оскільки Держаудитслужба та її територіальні органи є суб'єктами владних повноважень, а висновок за результатами моніторингу є актом індивідуальної дії, який приймають стосовно конкретного замовника, подання позовної заяви щодо оскарження висновку може здійснюватись до адміністративного суду за місцезнаходженням позивача.

Таким чином, **позовну заяву слід подавати до окружного адміністративного суду за адресою замовника чи відповідача (Держаудитслужби або її територіальних органів).** Перевірити місцезнаходження юридичної особи можна в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань за посиланням: <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>.

Крок 3. Визначитись зі сторонами у справі.

Висновок про результати моніторингу може бути складений не лише Держаудитслужбою та її офісами, а й відповідними управліннями офісів Держаудитслужби (відокремлений підрозділ відповідної юридичної особи), тому і відповідачем в такому випадку повинно бути таке управління.

Аналогічна позиція викладена у постанові [Третього апеляційного адміністративного суду від 10.03.2022 у справі № 280/7966/21](#). Як свідчать матеріали справи, моніторинг закупівлі

UA-2021-03-16-011876-с було почато на підставі наказу Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Луганській області.

Висновок за результатами моніторингу закупівлі UA-2021-03-16-011876-с був затверджений Управлінням Північно-східного офісу Держаудитслужби в Луганській області.

Відповідно до пункту 9 частини 1 статті 4 КАСУ відповідач — суб'єкт владних повноважень, а у випадках, визначених законом, й інші особи, до яких звернена вимога позивача. Частиною 1 статті 5 КАСУ передбачено, що кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси.

Оскільки матеріалами справи підтверджено, що моніторинг проведено та висновок за результатами моніторингу було прийнято Управлінням Північно-східного офісу Держаудитслужби в Луганській області, то саме вказаний суб'єкт владних повноважень і має бути відповідачем у справі, що розглядається. Суд першої інстанції, не взявши вказане до уваги, задовольнив позов до Державної аудиторської служби України.

Важливо, що треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача, і їх залучає суд своєю ухвалою, в тому числі за клопотанням сторони.

Так, у разі, якщо висновок про результати моніторингу може вплинути на права постачальника / виконавця договору, необхідно до позовної заяви додати клопотання про залучення третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача відповідно до статті 49 КАСУ. З урахуванням позиції, викладеної у [постанові Верховного Суду від 02.04.2020 у справі № 400/2165/19](#), такі дії є обов'язковими.

Однак якщо зобов'язальна частина не містить вимог до постачальника / виконавця договору, а направлена лише на здійснення заходів, направлених на недопущення встановленого порушення у подальшому, зокрема шляхом притягнення до відповідальності посадових / службових / уповноважених осіб замовника, то залучати третю особу не потрібно.

Крок 4. Скласти позовну заяву відповідно до вимог законодавства.

Вимоги до позовної заяви про скасування висновку моніторингу містяться у частині 5 статті 160 КАСУ. **Замовнику у позовній заяві слід зазначити:**

найменування відповідного окружного адміністративного суду;

у шапці позовної заяви повне найменування позивача (замовника) та відповідача (Держаудитслужби або її територіальних органів, які склали висновок моніторингу), як воно зазначене у Єдиному державному реєстрі фізичних осіб — підприємців та

громадських формувань, тобто **не допускається використання скорочених найменувань, таких як КП, КЗ, ДАСУ**, місцезнаходження позивача та відповідача, їхній поштовий індекс, ідентифікаційний код юридичної особи, відомі номери засобів зв'язку, адресу електронної пошти, відомості про наявність або відсутність електронного кабінету.

Особливу увагу звертаємо на нову норму щодо необхідності зазначення відомостей про наявність або відсутність електронного кабінету. Замовники, як юридичні особи, повинні мати електронний кабінет, тому якщо на час подання позову він відсутній, його доцільно зареєструвати, з урахуванням вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або її окремій підсистемі (модулі), що забезпечує обмін документами» від 29.06.2023 № [3200-IX](#);

обґрунтування порушення оскаржуваним висновком прав, свобод, інтересів позивача. Наприклад, зазначити, що оскаржуваний висновок моніторингу негативно впливає на ділову репутацію замовника, може стати підставою для притягнення працівників замовника до адміністративної відповідальності та зобов'язує вчинити певні дії;

виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги, та відповідні докази. При складанні позовної заяви замовнику бажано орієнтуватись на наявну та актуальну судову практику;

зміст позовних вимог. У прохальній частині зазначається вимога про визнання протиправним та скасування відповідного висновку про результати моніторингу процедури закупівлі. Звертаємо увагу, що дата складання висновку та дата самого висновку є різними датами. Днем складення висновку про результати моніторингу є день закінчення проведення моніторингу, а оприлюднення затвердженого висновку в електронній системі закупівель може відбуватися протягом трьох робочих днів з дня його складання. Таким чином, у прохальній частині рекомендуємо не зазначати дату оскаржуваного висновку для уникнення помилок;

письмове підтвердження позивача про те, що ним не подано іншого позову (позовів) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з тих самих підстав та вказати, у кого (або де) зберігаються докази, додані до позовної заяви.

Ознайомтесь також із [прикладом адміністративного позову](#) про визнання протиправним

та скасування висновку про результати моніторингу процедури закупівлі.

Крок 5. Сформувати додатки до позовної заяви.

До позовної заяви замовникам слід додати:

квитанцію про сплату судового збору. Станом на 2024 рік розмір судового збору за подання позовної заяви в письмовій формі становить 3028 грн, а у разі подання позову через електронний суд застосовується коефіцієнт 0,8, та розмір збору становить 2422 грн 40 коп., що визначено частиною 3 статті 4 Закону України «Про судовий збір», де вказується, що при поданні до суду процесуальних документів, передбачених частиною 2 цієї статті (в тому числі позовної заяви немайнового характеру, яка подана юридичною особою, 1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб), в електронній формі застосовується коефіцієнт 0,8 для пониження відповідного розміру ставки судового збору;

підтвердження повноваження особи, яка підписала позовну заяву (копії статуту, довіреності, витяг з ЄДРПОУ тощо);

копії або роздруківки доказів, на які містилось посилання у позовній заяві;

копії позовної заяви, а також копії доданих до позовної заяви документів, а в разі подання позовної заяви в електронній формі через електронний кабінет такі документи в електронній формі направляються з використанням Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи до електронного кабінету іншого учасника справи, а у разі відсутності в іншого учасника справи електронного кабінету чи відсутності відомостей про наявність в іншого учасника справи електронного кабінету — в паперовій формі листом з описом вкладення.

У позовній заяві слід зазначити докази, які не можуть бути подані разом із позовною заявою (за наявності), та зазначити про наявність у позивача або іншої особи оригіналів письмових або електронних доказів, копії яких додано до заяви.

Якщо позовна заява подається у письмовому вигляді, слід завірити копії доказів, оригінали яких наявні у замовника.

Крок 6. Оприлюднити інформацію у зв'язку з оскарженням висновку.

Законодавство передбачає обов'язок замовника оприлюднити аргументовані заперечення до висновку та інформацію про відкриття провадження у справі.

Згідно з частиною 8 статті 8 Закону замовник протягом п'яти робочих днів з дня оприлюднення органом державного фінансового контролю висновку оприлюднює через

електронну систему закупівель інформацію та/або документи, що свідчать про усунення порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, викладених у висновку, або аргументовані заперечення до висновку, або інформацію про причини неможливості усунення виявлених порушень.

У цьому випадку обов'язок замовника щодо оприлюднення аргументованих заперечень до висновку протягом п'яти робочих днів вступає у суперечність з правом на оскарження висновку до суду протягом десяти робочих днів. Як свідчить практика, замовнику достатньо повідомити про намір оскарження висновку моніторингу до суду протягом п'яти робочих днів, доцільно завантажити певні докази намірів судового оскарження висновку моніторингу, наприклад квитанції про сплату судового збору та/або першої сторінки проєкту позовної заяви.

Також замовник зазначає в електронній системі закупівель про відкриття провадження у справі протягом наступного робочого дня з дня отримання ухвали про відкриття судового провадження та номер такого провадження.

[Читайте також «Оскарження висновку ДАСУ в апеляції. Чи потрібно про це зазначати в електронній системі?».](#)

Висновок

У разі оскарження висновку моніторингу слід дотримуватись процесуальних норм, визначених статтею 8 Закону та КАСУ.

Строк оскарження висновку моніторингу — 10 робочих днів з дня його оприлюднення в електронній системі.

Оскаржувати висновок про результати моніторингу закупівлі можна за вибором замовника: або до адміністративного суду за місцезнаходженням замовника, або до адміністративного суду за місцезнаходженням відповідача (Держаудитслужби або її територіальних органів).

Складати позовну заяву потрібно з виконанням вимог статті 160 КАСУ, а формувати додатки — з дотриманням вимог статті 161 КАСУ.

Не варто забувати про обов'язок оприлюднити аргументовані заперечення до висновку та інформацію про відкриття провадження у справі.

Також на порталі RADNUK.COM.UA уже опубліковані такі матеріали щодо цієї теми:

[«Порядок проведення моніторингу закупівель»;](#)

[«На висновок ДАСУ надали інформацію про неможливість усунення встановлених порушень: де відповідальність за невиконання?»;](#)

«Лайфхаки для замовників у разі складання протоколу ДАСУ на замовника».